

Ο ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ
ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΗΠΟΥ
(HELLENIC GARDEN)
ΩΣ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ
ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΩΡΟ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ ΚΙ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΚΗΠΟΤΕΧΝΗΣ –ΓΕΩΠΟΝΟΣ
MSc

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ/ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ
ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ ΚΡΟΥΣΣΙΩΝ
(ΙΓΒ&ΦΠ) ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ

Πρωην ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ
ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ

ΤΟ LIFEGRIN
ΕΙΝΑΙ ΈΝΑ
ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΤΙΚΟ
ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΗΣ
ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ.

-ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΡΑΣΙΝΟ

-ΛΥΣΕΙΣ ΒΑΣΙΣΜΕΝΕΣ ΣΤΗ ΦΥΣΗ

-ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

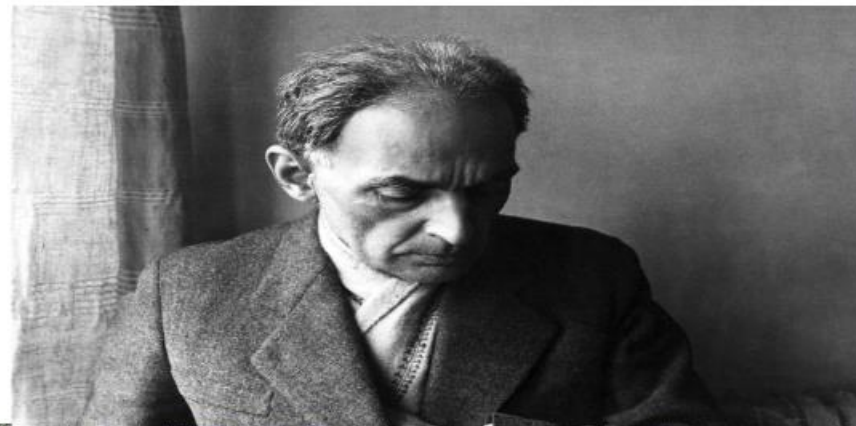
-ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

-ΣΥΝΔΕΣΗ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΤΟΥ ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Ο ΕΜΠΝΕΥΣΤΗΣ ΜΑΣ

- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΟΣ
ΛΟΦΟΥ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ
- ΙΕΡΟ ΑΛΣΟΣ ΦΙΛΟΠΑΠΠΟΥ
- ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ ΠΙΚΙΩΝΗ
- ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΗΣ
ΦΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΣΤΗ
ΖΩΗ ΜΑΣ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟ ΕΡΓΟ
ΤΟΥ
- Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΛΛΗΝΑΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ ΤΟΠΙΟΥ

Inspiration of the first Greek Landscape Architect, Demetrios Pikionis...

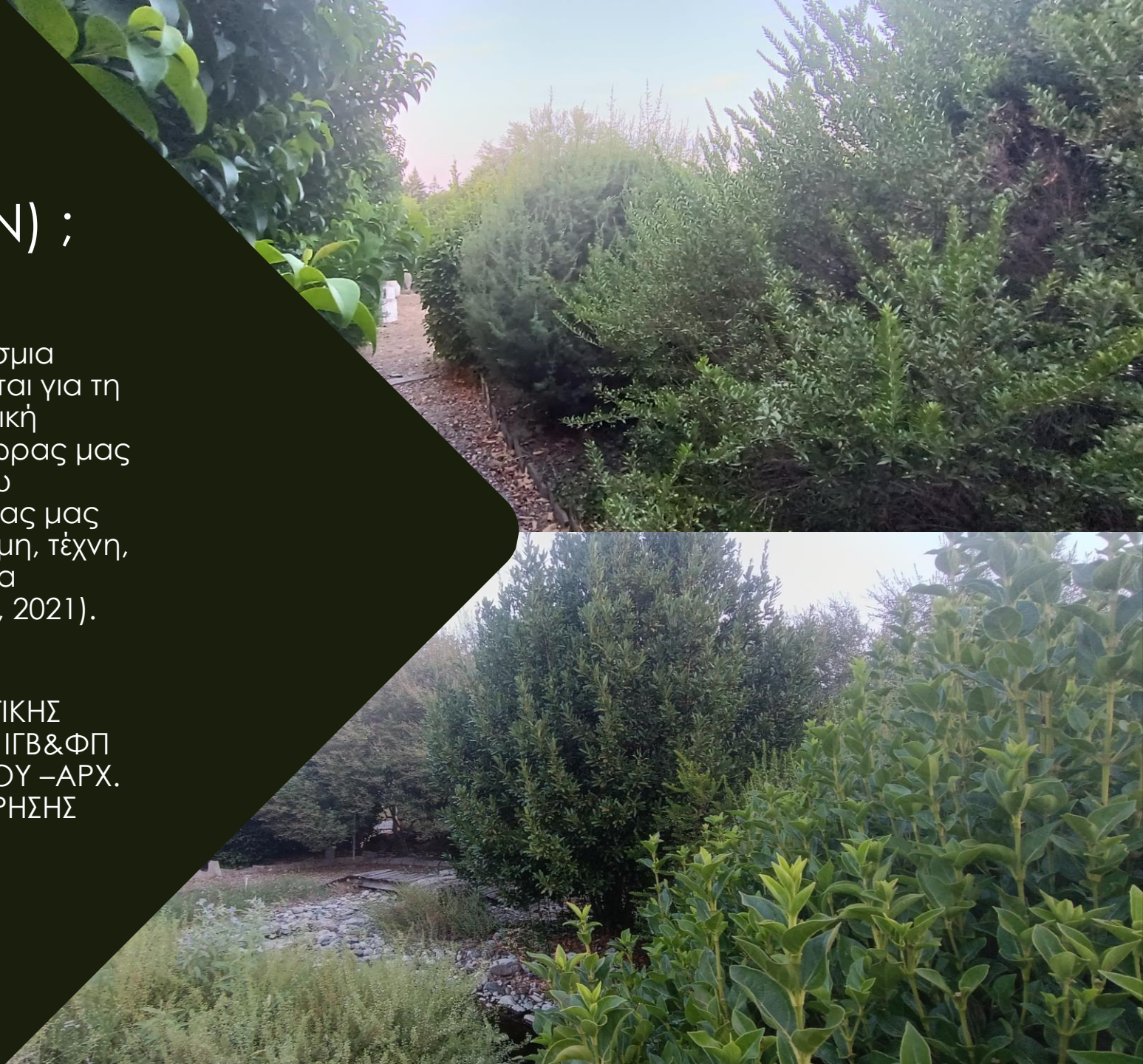
ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ

ΝΑ ΜΥΡΙΖΕΙ , Ν ΑΓΥΡΙΖΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ...ΣΦΥΡΙΖΕΙ!

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ (HELLENIC GARDEN) ;

- ▶ Είναι μία καθιερωμένη «πάση» στην παγκόσμια κηποτεχνία. Στην πραγματικότητα , πρόκειται για τη σχεδιαστική, κατασκευαστική και διαχειριστική καταγραφή και άποψη μικροτοπίων της χώρας μας μέσα από φυσικά υλικά και φυτικά είδη που χαρακτηρίζουν τοπία περιοχών της πατρίδας μας περιγράφοντας πολιτισμό, ιστορία, επιστήμη, τέχνη, αγροτική πρακτική...αυτό που λέμε «άρωμα Ελλάδας» (Thymakis N., Georgi N., Poznan, 2021).
- ▶ ΕΔΩ ΒΛΕΠΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΗΠΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΙΓΒ&ΦΠ ΣΤΗ ΘΕΡΜΗ (ΕΡΓΟ ΜΑΡΙΝΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΤΙΔΟΥ –ΑΡΧ. ΤΟΠΙΟΥ ΚΑΙ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΦΥΩΝ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ).

ΕΝΑΝ ΤΕΤΟΙΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΤΗΣ Δρ. ΕΛΕΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ ΤΟΥ ΔΜΑΤΑΠΘ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΥΡΓΟ ΣΥΓΓΡΟΥ ΣΤΟ ΙΓΕ –ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ (ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ)

Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΧΛΩΡΙΔΑΣ-Ο ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ ΚΡΟΥΣΣΙΩΝ-ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΑΣ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΧΛΩΡΙΔΑ

➤ ΕΜΠΝΕΥΣΤΗΣ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ: Δρ. ΕΛΕΝΗ ΜΑΛΟΥΠΑ

ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ , ΣΥΓΓΕΝΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΜΕ ΤΟ LIFEGRIN ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CONSEPP (INTERREG)

ΕΡΕΥΝΑ –ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΦΥΤΩΝ
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ
ΦΙΛΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΗΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
(ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΗΣ)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΑΥΤΟΦΥΗ ΕΙΔΗ ΓΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ

Τα φυτά-στόχοι που αναπαράχθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος INTERREG-CONSEPP αποτέλεσαν τις ζωντανές σωστικές συλλογές τριών σημείων δράσης:

- Πάρκο Ευαισθητοποίησης για τη φυτοποικιλότητα στην Τ.Κ. Καρδίας του Δήμου Θέρμης, φύτευση 1.000 φυτών προτεραιότητας από 70 είδη-υποείδη, σε ειδικά διαμορφωμένα περιβάλλοντα από ψηφίδα, πέτρα και φυσικούς ογκόλιθους
- Βαλκανικός Βοτανικός Κήπος Κρουσίων (ΒΒΚΚ) στην Ποντοκερασιά της ΠΕ Κιλκίς, φύτευση 850 φυτών από 104 είδη-υποείδη σε τρεις βραχόκηπους και
- Κήπος Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης– ΙΓΒΦΠ στη Θέρμη, φύτευση 192 ειδών-υποειδών σε δύο βραχόκηπους

Φυτά προτεραιότητας ενδημικά, σπάνια, απειλούμενα

Alyssum doerfleri

Centaurea immutabilis-kewii

Alchemilla serbica

Thymus oetianus

Ceratium decalvans

Viola doerfleri

Minsartia glomerata subsp. macedonica

Veronica linearis

Alyssum doerfleri

Centaurea prespensis

Sempervivum ruthenicum

Viola arsenica

Geranium subcaulescens

Sempervivum galicum

Linaria petropennsica

Dianthus orientis

Sempervivum ciliosum

Draba leiskarapa

Dianthus vividus

Jovibarba heufflii

Silene roemerii subsp. roemerii

Erodium abaltoides subsp. guiccardii

Sempervivum mammosum subsp. mammosum

Μικρά άνθη...
μεγάλης αξίας!

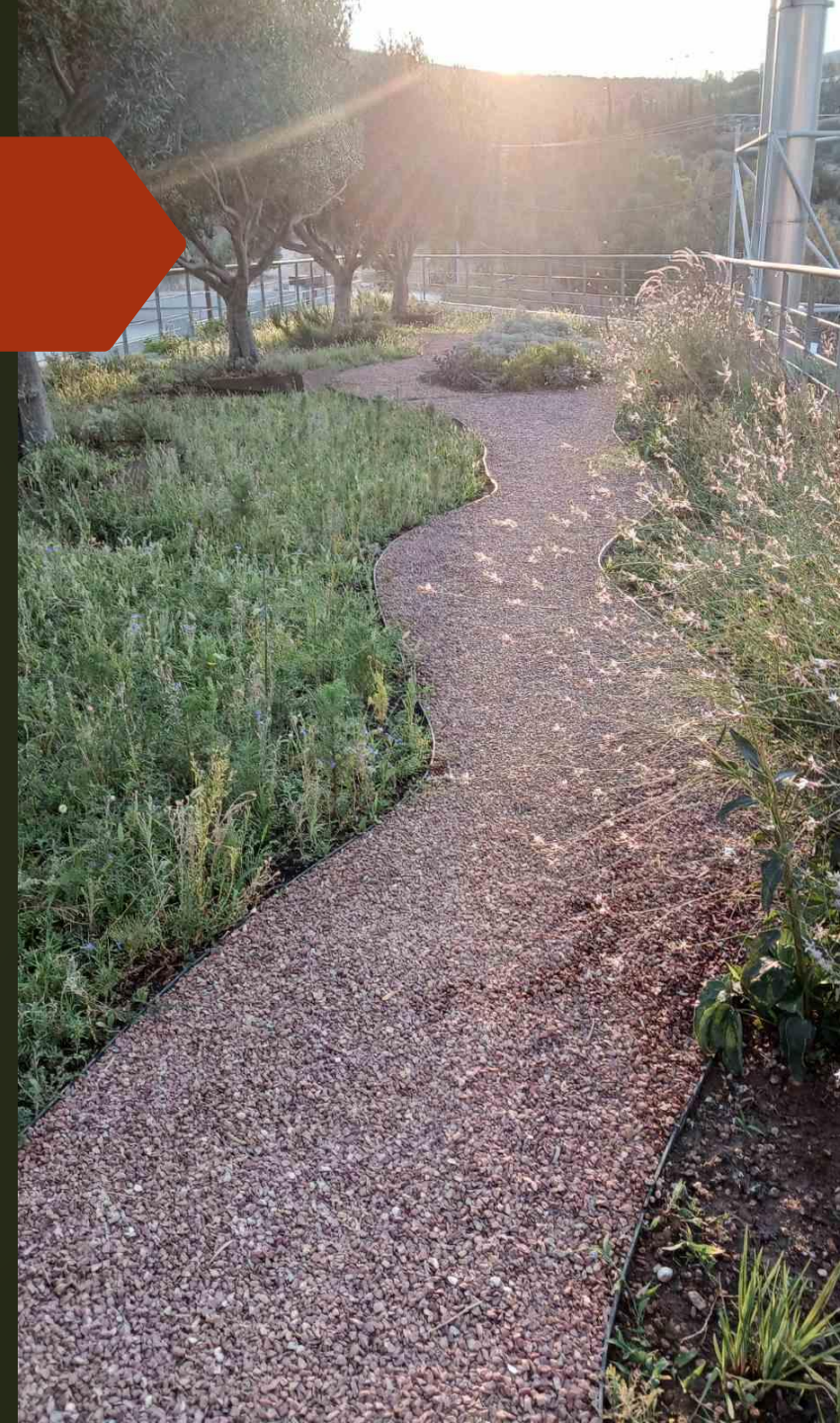

Sempervivum mammosum subsp. mammosum

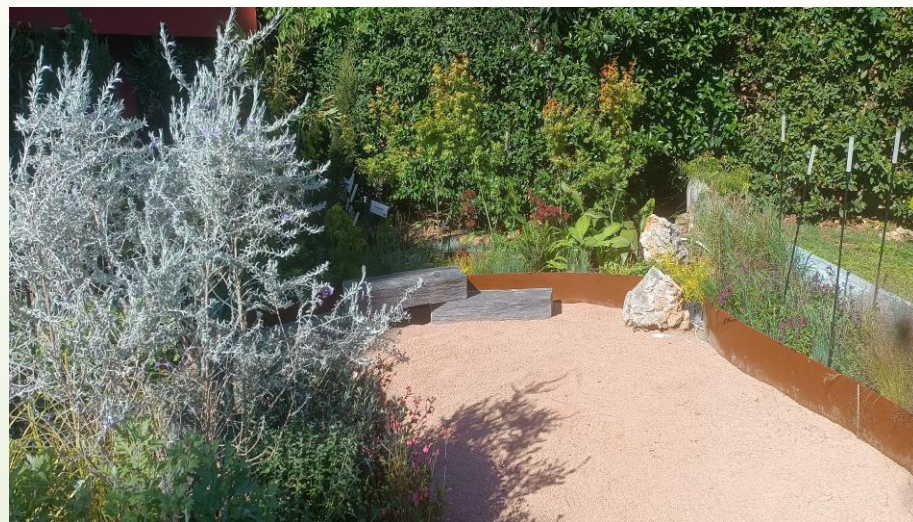
ΛΥΣΕΙΣ ΒΑΣΙΣΜΕΝΕΣ ΣΤΗ ΦΥΣΗ

- ΣΥΜΒΙΩΣΗ
- ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΜΕΛΙΣΣΑΣ
- ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ –ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΤΩΝ
- ΣΠΟΡΑ ΜΙΓΜΑΤΟΣ ΑΓΡΙΟΛΟΥΛΟΥΔΩΝ
- ΑΝΘΟΚΟΜΙΑ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΤΟΠΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΜΟΝΟ
- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΦΥΤΟΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
- 'ΟΧΙ ΠΙΑ «ΚΗΠΟΙ» ΑΛΛΑ «ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ»
- ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ-ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ(Ε.Ε).
- XERISCAPE

(ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΤΩΝ ΣΕ ΦΥΤΕΜΕΝΟ ΔΩΜΑ-ΑΤΤΙΚΗ, ΕΡΓΟ ΝΙΚΟΥ ΘΥΜΑΚΗ Κ ΜΑΡΙΝΑΣ ΤΣΙΝΤΙΚΙΔΟΥ).

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΟ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΤΗΣ
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20 ΠΕΡΙΠΟΥ
ΧΡΟΝΙΑ . (ΤΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΒΛΕΠΟΥΜΕ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧ. ΤΟΠΙΟΥ ΕΛΙΝΑΣ ΚΑΤΣΙΚΑ).

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ ΕΜΠΝΕΥΣΗ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΤΟΠΙΟΥ , 'ΟΠΩΣ Ο DAN PEARSON
ΜΕ ΤΟ ΔΕΛΟΣ GARDEN ΣΤΟ SISSINGHURST.

Η ΤΑΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΤΩΝ ΚΑΙ
«ΛΕΙΒΑΔΟΠΟΙΗΣΗ» ΤΩΝ ΧΛΟΟΤΑΠΗΤΩΝ ΓΙΑ
ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΝΕΡΟΥ , ΑΠΟ NIGEL DUNNET
ΚΑΙ PETER HITCHMOUTH ΣΤΟ SHEFFIELD ,
BRIGHTON, ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΑΡΚΟ ΛΟΝΔΙΝΟΥ
ΚΛΠ.

ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ
ΠΕΡΙΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΧΛΟΟΤΑΠΗΤΕΣ
ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΒΡΑΒΕΥΟΝΤΑΙ Κ'ΑΘΕ ΧΡΟΝΟ

ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ , ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΚΑΤΩ ΑΠΌ ΤΙΣ ΔΕΝΔΡΟΣΤΟΙΧΙΕΣ
ΤΩΝ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΤΙΣ ΝΗΣΙΔΕΣ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ ΤΙΣ
ΦΤΙΑΧΝΟΥΝ ΜΕ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΤΩΝ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΚΗΠΟΥΣ
ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ , ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ
ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΡ. ΤΟΠΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ.

Διαχείριση ελληνικών φυτών

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά

Ποιοι οι θετικοί και αρνητικοί παράγοντες επιλογής

Θετικά στοιχεία

1. Σύνδεση με το φυσικό τοπίο
2. Κλίμα – Μορφολογία και ποιότητα εδάφους
3. Οικονομία νερού
4. Πλεονεκτήματα διαχειρίσεως
5. Βιώματα ιδιοκτητών
6. Βραχύκηποι
7. Δημόσιοι - Ιδιωτικοί κήποι

Αρνητικά στοιχεία

1. Φυτωριακή αγορά
2. Εικόνα κήπου σε διάφορες εποχές - Φρυγανότοποι
3. Λειτουργία χώρου
4. Διαχείριση χώρου - Παιδεία επισκεπτών
5. Μειονεκτήματα εμφάνισης
6. Περίοδος - Διάρκεια ανθήσεως

- ✓ Αντικατάσταση χλοοταπήτων με εδαφοκαλυπτικά φυτά
- ✓ (*Lippia sp*, *Potentilla sp*, *Trifolium sp. sp*)
- ✓ Αποκλεισμός εισαγωγής χωροκτητικών, μολυσμένων κλπ. φυτών

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ
ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ 2003 , ΣΥΝΗΘΩΣ ΧΩΡΙΣ
ΚΡΑΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ .

*Ο νάρθηκας του Προμηθέα
ας φέρει πάλι φωτιά και γνώση
στην προσπάθεια αυτή*

Ευχαριστώ για την προσοχή σας